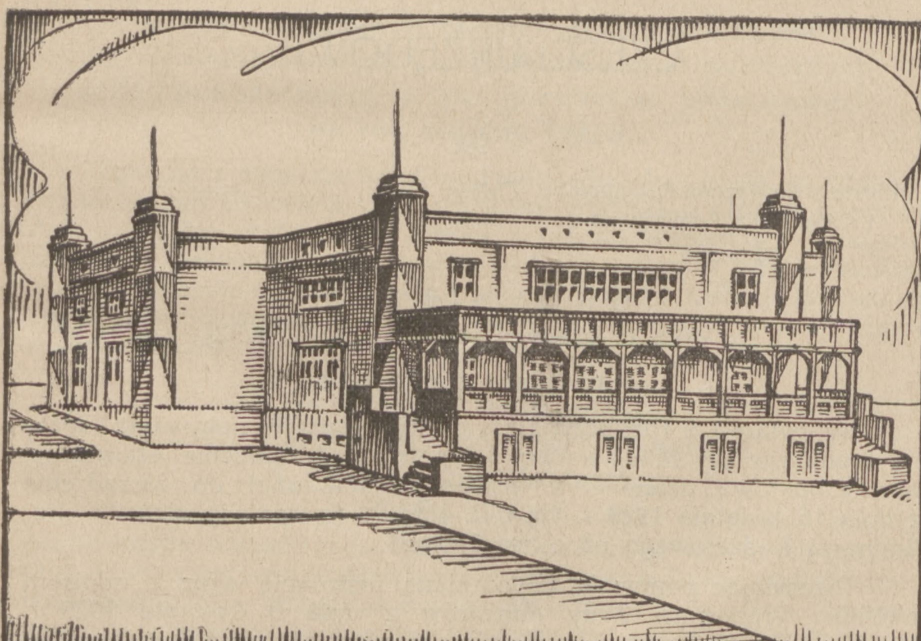
Poczta opłacona ryczałtem.
Konto P. K. O. Nr. 200 084.

Rok IV.
Nr. 7.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO

TORUŃ, DNIA 10 LIPCA 1932.

**Wakacyjna Kolonja Nadmorska w Jastarni
ufundowana przez młodzież szkół pomorskich
ku uczczeniu
Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości Polski.**

TREŚĆ.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. Str.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

99.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa

Odpis.

OKÓLNIK Nr. 99
z dnia 15 czerwca 1932 r. (I. R.-6593/32)

o normach opałowych.

W związku z rozpoczynającym się okresem nabywania opału na sezon zimowy Ministerstwo przypomina, że obecnie obowiązują normy opałowe, ustalone w instrukcji, dołączonej do zarządzenia z dnia 16 kwietnia 1929 r. Nr. I. R.-4153/29 w sprawie ułożenia preliminarza budżetowego na okres 1930/31.

Przesyłając ponownie wspomnianą instrukcję wraz z odpisem okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1929 r. Nr. 10/3179, Ministerstwo podkreśla, że niezależnie od dopuszczalnej maksymalnej normy zużycia opału, władze i urzędy obowiązane są, ze względu na obecną sytuację, stosować w gospodarce opałowej jak najdalej posuniętą oszczędność.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

Do Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych oraz P. P. Inspektorów Szkolnych.

W ślad za pismem z dnia 21 kwietnia 1932 r. Nr. O-6222/32 podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania powyższe pismo Ministerstwa W. R. i O. P.

Toruń, dnia 27 czerwca 1932 r. Nr. O. 13737/32.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) F. Śliwiński
p. o. Naczelnika Wydziału.

100.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Warszawa

Odpis

OKÓLNIK Nr. 84
z dnia 20 maja 1932 r. (I Pr-2295/32)

w sprawie zmian w planach godzin szkolnych dla siedmioklasowych i sześcioklasowych publicznych szkół powszechnych i dla gimnazjów państwowych na rok szkolny 1932/33.

Zgodnie z zamierzeniami, podanemi do wiadomości w okólniku Nr. 62 z dnia 20 kwietnia 1932 r. (I Pol-1763/32) w sprawie wprowadzenia w życie postanowień ustawy o ustroju szkolnictwa i organizacji roku szkolnego 1932/33, wprowadzam wskazane poniżej zmiany w planach godzin szkolnych na rok szkolny 1932/33. Osobne instrukcje, które będą ogłoszone przed końcem roku szkolnego, określą odpowiednie zmiany w materjale nauczania.

I. SZKOŁY POWSZECHNE.

A. Szkoły z polskim językiem nauczania.

1. Szkoły siedmioklasowe.

W oddziale V znosi się od początku roku szkolnego 1932/33 naukę języka nowożytnego obcego. 5 godzin, poświęconych dotychczas na ten przedmiot, rozdziela się pomiędzy przedmioty następujące: język polski, który otrzymuje dodatkowo 1 godz., geografja — 1 godz., nauka o przyrodzie — 2 godz., roboty ręczne — 1 godz. A zatem:

na język polski przeznacza się ogółem 5 godzin zamiast 4,
„ geografję „ „ „ 3 godziny „ 2,
„ naukę o przyrodzie „ „ „ 4 „ „ 2,
„ roboty ręczne „ „ „ 3 „ „ 2.

Liczbę godzin, przeznaczonych na naukę języka nowożytnego obcego w oddziale VI, ogranicza się do 2. Jedną godzinę należy

natomiast dodać bądź do 4 godzin, przeznaczonych na naukę języka polskiego, bądź do 2 godzin, przeznaczonych na geografję, zależnie od miejscowych potrzeb, a według uznania Inspektora Szkolnego.

Liczby godzin nauki innych przedmiotów w oddziałach V i VI oraz plany godzin dla oddziałów II, III, IV i VII pozostają bez zmiany w postaci, ustalonej w zarządzeniu z dnia 2 stycznia 1929 r. Nr. II-235/29 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 1 [208], poz. 1, str. 3) i w wydaniu programu nauki w publicznych szkołach powszechnych z r. 1931 na str. 134.

W sprawie organizacji i programu nauczania w oddziale I zostanie wydane osobne zarządzenie.

2. Szkoły sześcioklasowe.

W oddziale V znosi się od początku roku szkolnego 1932/33 naukę języka nowożytnego obcego. 4 godziny, przeznaczone dotychczas na ten przedmiot, rozdziela się pomiędzy przedmioty następujące: język polski, który otrzymuje dodatkowo 1 godzinę, geografja — 1 godz., nauka o przyrodzie — 2 godz. A zatem:

na język polski	przeznacza się ogółem	5 godzin	zamiast 4,
„ geografję	„ „ „	3 godziny	„ 2,
„ naukę o przyrodzie	„ „ „	4 „	„ 2.

Liczby godzin nauki innych przedmiotów w oddziale V oraz plany godzin dla oddziałów II, III, IV, VI i VII pozostają bez zmiany według tablicy, zamieszczonej na str. 135 wydania z r. 1931 programu nauki w publicznych szkołach powszechnych. Sprawę oddziału I ureguluje wzmiankowane powyżej zarządzenie.

B. Szkoły z niepolskim językiem nauczania, z wyjątkiem szkół z niemieckim językiem nauczania.

Zmiany poniższe dotyczą planów, ustalonych w załączniku Nr. 1 do rozporządzenia z dnia 15 listopada 1927 r. Nr. I-20128/27 (Dziennik Urzędowy Min. W. R. i O. P. Nr. 15 [193], poz. 251, str. 535), a obowiązujących z temi zmianami w dalszym ciągu.

1. Szkoły siedmioklasowe.

W oddziale V znosi się od początku roku szkolnego 1932/33 naukę języka nowożytnego obcego. 4 godziny, przeznaczone dotychczas na ten przedmiot, rozdziela się po 1 godzinie pomiędzy język polski, język nauczania, geografję i naukę o przyrodzie, a zatem:

na język polski	przeznacza się	4 godziny	zamiast 3,
„ „ nauczania	„ „	4 „	„ 3,
„ geografję	„ „	3 „	„ 2,
„ naukę o przyrodzie	„ „	3 „	„ 2.

Liczbę godzin, przeznaczonych na naukę języka nowożytnego obcego w oddziale VI, ogranicza się do 2. Jedną godzinę należy natomiast dodać w I półroczu do godzin, przeznaczonych na język polski, w II półroczu — do godzin, przeznaczonych na język nauczania. W ten sposób:

język polski otrzymuje w I półroczu 4 godziny zamiast 3, w II — 3,

język nauczania otrzymuje w I półroczu 3 godziny, w II półroczu — 4 zamiast 3.

2. Szkoły sześcioklasowe.

W planie dla oddziału V wprowadza się takie same zmiany, jak w szkołach siedmioklasowych, plan dla oddziału VI pozostaje bez zmiany.

Wszystkie zmiany, wskazane powyżej w dziale I B, należy również wprowadzić do szkół siedmioklasowych i sześcioklasowych z polskim językiem nauczania i obowiązkową nauką języka ruskiego, których dotyczy rozporządzenie z dnia 19 kwietnia 1927 r. Nr. I-6622/27 (Dziennik Urzędowy Min. W. R. i O. P. Nr. 3 [186], poz. 109), z zamianą terminu „język nauczania" na „język ruski".

C. Szkoły dwujęzyczne.

Plany godzin, ustalone w załączniku Nr. 1 do rozporządzenia z dnia 29 lipca 1925 r. L. 12335/I (Dziennik Urzędowy Min. W. R. i O. P. Nr. 13 [155], poz. 125), ulegają zmianom analogicznym do wskazanych w dziale I B, a mianowicie następującym:

W oddziale V szkół siedmioklasowych i sześcioklasowych znosi się od początku roku szkolnego 1932/33 naukę języka nowożytnego obcego. 4 godziny, przeznaczone dotychczas na ten przedmiot, rozdziela się po 1 godzinie pomiędzy język polski, drugi język nauczania, geografję i naukę o przyrodzie, a zatem:

na język polski	przeznacza się	ogółem	4	godziny	zamiast	3,
„ drugi język nauczania	„	„	[4]	„	„	[3],
„ geografję	„	„	3	„	„	2,
„ naukę o przyrodzie	„	„	[3]	„	„	[2].

(Cyfry w klamrach [ ] oznaczają godziny w drugim języku nauczania).

Liczbę godzin, przeznaczonych na naukę języka nowożytnego obcego w oddziale VI szkół siedmioklasowych, ogranicza się do 2. Jedną godzinę należy natomiast dodać w I półroczu do godzin, przeznaczonych na język polski, w II — do godzin, poświęconych na drugi język nauczania. W ten sposób:

język polski otrzymuje w I półroczu 4 godziny zamiast 3, w II — 3,

drugi język nauczania obejmuje w I półroczu [3] godziny, w II — [4] zamiast [3].

Plan godzin szkolnych dla oddziału VI szkół sześcioklasowych pozostaje bez zmiany.

D. Szkoły z niemieckim językiem nauczania.

Plany dotychczasowe, ustalone zarządzeniem z dnia 6 czerwca 1928 r. Nr. I-8642/28 (Diennik Urzędowy Min. W. R. i O. P. Nr. 7 [200], poz. 115), pozostają bez zmiany.

Uwaga ogólna do działu I. Plany, określone powyżej, są planami **normalnemi**. Redukcje oszczędnościowe, dokonywane w granicach potrzeby i z zastosowaniem właściwej celowości, winny się opierać na tych właśnie planach, przytem obowiązują w dalszym ciągu zasady ogólne, wskazane w okólniku z dnia 19 marca 1931 r. Nr. II-6291/31 i w instrukcji z dnia 8 lipca 1931 r. Nr. II-14893/31. Przykłady zredukowanych planów godzin szkolnych, podane w instrukcji z dnia 8 lipca 1931 r., tracą przytem oczywiście aktualność o tyle, o ile ulegają zmianom w myśl niniejszego okólnika plany normalne.

II. GIMNAZJA PAŃSTWOWE.

Nieliczne klasy pierwsze, które mogą być w myśl punktu A III. okólnika z dnia 20 kwietnia 1932 r. Nr. I. Pol-1763/32 zorganizowane wyłącznie dla drugorocznych, będą się posługiwały w roku szkolnym 1932/33 planem godzin (normalnym), ustalonym dla oddziału V siedmioklasowych publicznych szkół powszechnych z tym samym językiem nauczania.

Przejście do nowych form organizacyjnych wymaga poza tem zmian w planie godzin i programie klasy II. Zmiany w planie są poniżej wskazane.

A. *Gimnazjum z polskim językiem nauczania.*

1. Klasa II „gimnazjum niższego".

W obowiązującym dotychczas planie godzin, zamieszczonym na str. 95 wydania programu gimnazjum niższego z r. 1931*) (i na str. 134 wydania programu nauki w publicznych szkołach powszechnych), wprowadza się zmiany następujące:

Na język nowożytny obcy przeznacza się 2 godziny zamiast 3,
„ roboty ręczne „ „ 2 „ „ 4,
„ śpiew „ „ 1 godzinę „ 2.

Uzyskane w ten sposób godziny rozdziela się pomiędzy przedmioty następujące: język polski, który otrzymuje dodatkowo 1 godzinę, geografja — 1 godz., nauka o przyrodzie 2 godz. A zatem:

na język polski przeznacza się 5 godzin zamiast 4,
„ geografję „ „ 3 godziny „ 2,
„ naukę o przyrodzie „ „ 4 „ „ 2.

Pozostaje bez zmiany uposażenie przedmiotów następujących: religji — 2 godziny, historji — 2 godz., rachunków z geometrją — 4 godz., rysunków — 2 godz., ćwiczeń cielesnych — godz.

2. Klasa II gimnazjum klasycznego dawnego typu.

W planie godzin, ustalonym w zarządzeniu z dnia 26 maja 1929 r. Nr. II-10119/29, wprowadza się zmiany następujące:

na język łaciński przeznacza się 2 godziny zamiast 4,
„ śpiew „ „ 1 godzinę „ 2.

---

*) Program Gimnazjum Państwowego, Gimnazjum niższe. Lwów — 1931.

Natomiast:

geografja	otrzymuje	3	godziny	zamiast	2,
nauka o przyrodzie	„	4	„	„	2.

Plan zmieniony przybiera postać następującą:

Religja	— 2 godziny
Język polski	— 4 „
Język łaciński	— 2 „
Język nowożytny obcy	— 4 „
Historja	— 2 „
Geografja	— 3 „
Nauka o przyrodzie	— 4 „
Matematyka	— 3 „
Rysunek i roboty ręczne	— 2 „
Śpiew	— 1 godzina
Ćwiczenia cielesne	— 3 godziny
Razem	30 godzin

B. Gimnazja wzgl. oddziały z ruskim językiem nauczania i utrakwistyczne.

1. Klasa II „gimnazjum niższego“ (bez języka łacińskiego).

W roku szkolnym 1932/33 będzie obowiązywał plan następujący:

Religja	— 2 godziny
Język polski	— 4 „
Język ruski	— 4 „
Język niemiecki	— 2 „
Historja	— 2 „
Geografja	— 3 „
Nauka o przyrodzie	— 3 „
Matematyka	— 3 „
Rysunek	— 2 „
Roboty ręczne	— 2 „
Śpiew	— 1 godzinę
Ćwiczenia cielesne	— 2 godziny
Razem	30 godzin

2. Klasa II gimnazjum klasycznego dawnego typu.

W roku szkolnym 1932/33 będzie obowiązywał plan następujący:

Religja	— 2	godziny
Język polski	— 4	„
Język ruski	— 4	„
Język łaciński	— 2	„
Język niemiecki	— 3	„
Historja	— 2	„
Geografja	— 2	„
Nauka o przyrodzie	— 3	„
Matematyka	— 3	„
Rysunek	— 2	„
Śpiew	— 1	godzinę
Ćwiczenia cielesne	— 2	godziny
Razem	30	godzin

C. Gimnazjum państwowe z niemieckim językiem nauczania w Toruniu.

W roku szkolnym 1932/33 będzie obowiązywał plan następujący:

Religja	— 2	godziny
Język polski	— 5	godzin
Język niemiecki	— 4	godziny
Język francuski	— 3	„
Historja	— 2	„
Geografja	— 3	„
Nauka o przyrodzie	— 4	„
Matematyka	— 4	„
Rysunek i roboty ręczne	— 2	„
Śpiew	— 1	godzinę
Ćwiczenia cielesne	— 2	godziny
Razem	32	godziny

Za Ministra:
Podsekretarz Stanu
(—) Kazimierz Pieracki.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących oraz P. P. Inspektorów Szkolnych.

Podaję do wiadomości i ścisłego zastosowania powyższy okólnik Ministerstwa.

Toruń, dnia 10 czerwca 1932 r. Nr. O-12380/32.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr M. Pollak.

101.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych oraz Panów Inkpektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie organizacji pracy obywatelskiej młodzieży.

W marcu 1932 r. z inicjatywy prywatnej powstała organizacja pracy obywatelskiej młodzieży p. n. „Straż Przednia", której „celem jest wychowanie młodzieży na karnych i odpowiedzialnych obywateli Rzeczypospolitej, czynnie służących Państwu Polskiemu i honor, dobro oraz wolność Państwa ceniących ponad wszystko.

Statut tej organizacji uzyskał zatwierdzenie Pana Ministra W. R. i O. P. w dniu 22 marca 1932 r. o czem wiadomość zamieszczono w „Monitorze Polskim" z dnia 29 kwietnia 1932 r. Nr. 99, str. 2.

Podając przedruk statutu „Straży Przedniej", polecam Panom zapoznać się dokładnie z zasadami tej organizacji. Jednocześnie wyrażam życzenie, aby Panowie zainteresowali się bliżej organizacją „Straży Przedniej", wytworzyli dla niej przyjazną atmosferę wśród nauczycielstwa i młodzieży oraz nawiązali życzliwy kontakt z kierownikami tej ogranizacji w terenie.

Ze względu na szczytny ideał czynnej służby Państwu, jaki „Straż Przednia" ma na celu, oraz konieczność zaprawiania młodzieży do pracy obywatelskiej oczekuję, że Panowie w swoim zakresie działania należycie zaopiekują się „Strażą" i ułatwią uczestnikom tej organizacji szkolenie się na karnych i odpowiedzialnych obywateli, ceniących ponad wszystko dobro, honor i wolność Państwa Polskiego.

Toruń, dnia 9 czerwca 1932 r. Nr. O-11383/32.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. M. Pollak.

STATUT
organizacji pracy obywatelskiej młodzieży p. n. „Straż Przednia".

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Art. 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę **„Straż Przednia"**, Organizacja Pracy Obywatelskiej Młodzieży.

Terenem działalności Organizacji jest Rzeczypospolita Polska, a siedzibą Organizacji — miasto st. Warszawa. Pod względem terytorjalnym Organizacja dzieli się na okręgi i obwody.

Art. 2.

Organizacja jest osobą prawną i może posiadać majątek ruchomy i nieruchomy.

Art. 3.

Celem organizacji jest wychowanie młodzieży na karnych i odpowiedzialnych obywateli Rzeczypospolitej, czynnie służących Państwu Polskiemu, a dobro, honor i wolność tego Państwa ceniących ponad wszystko.

Art. 4.

Do osiągnięcia celu Organizacja dąży przez:

a) zakładanie zespołów i kadr,

b) prowadzenie w powyższych jednostkach prac na zasadzie metod i programów, opracowywanych przez właściwe władze Organizacji,

c) gromadzenie funduszów na prowadzenie tej pracy.

Art. 5.

Fundusze Organizacji powstają:

a) ze składek członków i uczestników w wysokości określonej przez Radę Naczelną,

b) z subsydjów państwowych, samorządowych i społecznych,

c) z ofiar i zapisów osób prywatnych,

d) z dochodów niestałych.

II. CZŁONKOWIE ORGANIZACJI.

Art. 6.

Członkiem rzeczywistym Organizacji może być każda pełnoletnia osoba, korzystająca z pełni praw cywilnych i obywatelskich, odpowiadająca warunkom wymienionym w regulaminie ogólnym i przyjęta do Organizacji przez upoważnione do tego władze.

Art. 7.

Uczestnikiem Organizacji może być ucząca się lub studjująca młodzież w wieku od lat 15 do 21, zamieszkała na obszarze Rzeczy-

pospolitej, odpowiadająca warunkom wymienionym w regulaminie ogólnym i przyjęta do Organizacji przez właściwe władze.

Art. 8.

Do obowiązków członków rzeszywistych i uczestników należy:

a) udział w czynnej pracy Organizacji,

b) przestrzeganie statutu, regulaminów Organizacji i zarządzeń, wydanych przez właściwe władze i organa,

c) płacenie składki w wysokości ustalonej przez Radę Naczelną.

Art. 9.

Każdy członek rzeczywisty i uczestnik Organizacji ma prawo korzystać z wszelkich urządzeń Organizacji oraz noszenia oznak i munduru, ustalonych w odrębnych regulaminach, ponadto członkowie rzeczywiści Organizacji mogą być powoływani do jej władz.

Art. 10.

Członkiem wspierającym może być każda przyjęta przez Radę Naczelną osoba, przyczyniająca się materjalnie do istnienia i rozwoju Organizacji.

Art. 11.

Członek może być usunięty z Organizacji tylko na zasadzie wyroku jednego z sądów Organizacji. Uczestnik Organizacji może być usunięty przez właściwe władze Organizacji na zasadzie przepisów regulaminu ogólnego.

III. WŁADZE i ORGANA NACZELNE ORGANIZACJI.

Art. 12.

Neczelną władzą Organizacji jest Rada Naczelna.

Art. 13.

Rada Naczelna składa się z 30 rzeczywistych członków, pochodzących częścią z wyboru, częścią z kooptacji; członków z wyboru wybierają po jednym Rady Okręgowe Organizacji, pozostałą zaś ilość członków uzupełnia się drogą kooptacji. Skład Rady odnawia się co dwa lata w trzeciej części.

Sposób wyboru i kooptacji członków Rady, uzupełniania i odnawiania jej składu, jakoteż sposób i termin ukonstytuowania się Rady określa regulamin ogólny.

Pierwszą Radę naczelną stanowią podpisani pod statutem niniejszym członkowie założyciele, którym przysługuje prawo uzupełnienia składu Rady do liczby 30 osób drogą kooptacji: kadencja jej trwa do 31 grudnia 1932 r.

Art. 14.

Do kompetencji Rady Naczelnej należy:

a) uchwalanie i zmiana statutu, regulaminu ogólnego, regulaminów dla Prezydjum Rady, Komisji Rewizyjnej, Sądu Naczelnego, oraz regulaminów, obejmujących całą Organizację,

b) uchwalanie budżetu Organizacji i wysokości składek,
c) zezwalanie na nabycie, zbycie lub obciążenie majątku nieruchomego Organizacji,
d) wybór raz na dwa lata Prezydjum Rady Naczelnej, Sądu Naczelnego Organizacji, Komisji Rewizyjnej Organizacji i raz na rok Naczelnika Organizacji,
e) przyjmowanie sprawozdań Prezydjum Rady i Naczelnika Organizacji,
f) decydowanie o rozwiązaniu Organizacji i przeznaczeniu jej majątku.

Rada Naczelna zbiera się przynajmniej raz na rok. Posiedzenia ważne są w pierwszym terminie w obecności najmniej 15 członków, w drugim bez względu na liczbę zebranych.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości decyduje głos przewodniczącego.

Szczegóły postępowania normuje regulamin uchwalony przez Radę.

Art. 15.

Prezydjum Rady składa się z 7 osób: Prezesa, Wice-Prezesa, Skarbnika, Sekretarza, Naczelnika Organizacji oraz 2 członków.

Art. 16.

Do kompetencji Prezydjum Rady Naczelnej należy:
a) reprezentowanie Organizacji wobec władz państwowych i społeczeństwa,
b) zarządzanie majątkiem i funduszami Organizacji w ramach budżetu uchwalonego przez Radę Naczelną,
c) zawieranie umów i zaciąganie zobowiązań obciążających Organizację, przyczem umowy i zobowiązania winny być zaopatrzone dwoma podpisami, t. j. Prezesa lub Wiceprezesa i Skarbnika,
d) przygotowanie materjałów i wniosków na posiedzenia Rady,
e) zatwierdzanie programów i instrukcyj, przedstawionych przez Naczelnika,
f) ustalanie obowiązujących oznak i mundurów,
g) decydowanie na wniosek Naczelnika Organizacji o powoływaniu do życia i rozwiązywaniu okręgowych wydziałów wykonawczych,
h) zatwierdzanie obsady płatnych etatów w Organizacji na wniosek Naczelnika Organizacji,
i) rozpatrywanie uwag, postulatów i wniosków Rad Okręgowych w sprawach, niepodlegających kompetencji Rady Naczelnej (art. 14),
k) zatwierdzanie na wniosek Naczelnika Organizacji, członków Głównego Wydziału Wykonawczego Organizacji oraz naczelników okręgu.

Art. 17.

Komisja Rewizyjna Organizacji składa się z 5-ciu członków, wybranych raz na dwa lata przez Radę Naczelną. Czynności Komisji ważne są w składzie 3-ch członków. O ile w ciągu kadencji ustąpi więcej niż 2-ch członków Komisji, Rada dokona wyborów uzupełniających.

Art. 18.

Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy badanie rachunkowości, księgowości i stanu kasy Prezydjum Rady i Naczelnika oraz przedstawianie Radzie wniosków o absolutorjum.

Art. 19.

Sąd Naczelny Organizacji składa się z 9-ciu członków, wybranych na dwa lata przez Radę Naczelną z poza jej składu. Czynności swe pełni w składzie 3-ch członków. O ile w ciągu kadencji ustąpi więcej niż 4-ch członków Sądu, Rada dokona wyborów uzupełniających.

Art. 20.

Do obowiązków Sądu Naczelnego należy:

a) rozstrzyganie zarzutów natury etycznej przeciwko członkom władz naczelnych Organizacji i Głównego Wydziału Wykonawczego,
b) rozstrzyganie odwołań od wyroków sądów okręgowych,
c) wyjaśnianie na wniosek Prezydjum Rady ewentualnych sprzeczności między przepisami obowiązującemi w Organizacji,
d) uchwalanie regulaminów Sądów.

Art. 21.

Organizację i kompetencję sądów określa regulamin ogólny.

IV. NACZELNIK ORGANIZACJI i GŁÓWNY WYDZIAŁ WYKONAWCZY.

Art. 22.

Pracą w organizacji kieruje Naczelnik Organizacji. Naczelnik wchodzi z urzędu w skład Rady Naczelnej i Prezydjum Rady z pełnem prawem głosu.

Art. 23.

Do pomocy służy Naczelnikowi Organizacji Główny Wydział Wykonawczy.

Główny Wydział Wykonawczy składa się z Naczelnika Organizacji, dwu jego zastępców a mianowicie kierowników pracy młodzieży męskiej i żeńskiej, kierownika biura oraz innych członków, powołanych do Wydziału przez Naczelnika Organizacji.

Zastępcy Naczelnika mogą brać udział w posiedzeniach Rady Naczelnej i jej Prezydjum; przysługuje im głos doradczy.

Art. 24.

Kompetencje Naczelnika Organizacji, jego zastępców i Głównego Wydziału Wykonawczego oraz dalszą strukturę komórek i organów pracy w Organizacji określi regulamin ogólny.

V. WŁADZE OKRĘGOWE i OBWODOWE.

Art. 25.

Na czele okręgów stoją: Rada Okręgowa i Naczelnik Okręgu.

Art. 26.

Rada Okręgowa składa się z 7-miu członków, 3-ch mianowanych przez Radę Naczelną, 4-ch wybieranych na przeciąg dwóch lat przez ogół członków rzeczywistych Organizacji, zamieszkałych na terenie danego okręgu. Członkiem Rady Okręgowej może być członek rzeczywisty Organizacji. Rada Okręgowa wybiera z pośród siebie Prezesa Rady Okręgowej.

W skład Rady Okręgowej nie mogą wchodzić ci członkowie rzeczywiści Organizacji, którzy pełnią w Organizacji funkcje zastrzeżone w regulaminie ogólnym. W razie wyboru ich do Rady Okręgowej tracą oni automatycznie dotychczas pełnioną funkcję.

Art. 27.

Do Kompetencji Rady Okręgowej należy:

a) wysłuchanie sprawozdania Naczelnika Okręgu z działalności Organizacji w okręgu,

b) zgłaszanie uwag co do działalności Naczelnika Okręgu i podwładnych mu organów, oraz postulatów i wniosków do Prezydjum Rady Naczelnej,

c) wybór Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

Rada Okręgowa zbiera się przynajmniej raz na trzy miesiące. Posiedzenia ważne są w pierwszym terminie w obecności więcej niż połowy członków, w drugim w obecności 3 członków łącznie z przewodniczącym. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości decyduje głos przewodniczącego. Szczegóły postępowania normuje regulamin uchwalony przez Radę.

Art. 28.

Inne poza wymienionemi w art. 27 kompetencje Rady Okręgowej, sposób przeprowadzania wyborów do niej, skład i zakres czynności Okręgowej Komisji Rewizyjnej określa regulamin ogólny.

Art. 29.

Pracą Organizacji w okręgu kieruje Naczelnik Okręgu; bierze on udział w posiedzeniach Rady Okręgowej z pełnem prawem głosu.

Do pomocy służy Naczelnikowi Okręgu Okręgowy Wydział Wykonawczy.

Prawa i obowiązki Naczelnika Okręgu i stosunek jego do Rady Okręgowej oraz skład Okręgowego Wydziału wykonawczego i zakres jego czynności określa regulamin ogólny.

Art. 30.

Organizację oraz zakres czynności i kompetencyj władz obwodowych określa regulamin ogólny.

VI. NADZÓR MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH i OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Art. 31.

Organizacja podlega nadzorowi Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który może zlecić wykonywanie nadzoru w okręgach podległym mu władzom.

Sposób wykonywania nadzoru nad działalnością władz i organów Organizacji określa osobna instrukcja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 32.

Władze i organy Organizacji obowiązane są:

a) stosować się ściśle do rozporządzeń, zarządzeń i instrukcyj Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydawanych w zakresie wychowywania młodzieży,

b) przedkładać Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego projekty zasadniczych programów i instrukcyj wychowawczych,

c) przedkładać Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i innym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wskazanym władzom półroczne i roczne sprawozdania z działalności Organizacji.

Zatwierdzaniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podlegają:

a) regulamin ogólny Organizacji oraz wszelkie jego zmiany,

b) wybór Naczelnika Organizacji.

VII. ZMIANA STATUTU i ROZWIĄZANIE ORGANIZACJI.

Art. 33.

Zmiana statutu wymaga uchwały Rady Naczelnej, powziętej większością $^2/_3$ głosujących w obecności przynajmniej połowy jej członków.

Uchwała podlega zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 34

Rozwiązanie Organizacji nastąpić może:

a) na zasadzie zatwierdzonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uchwały Rady Naczelnej, powziętej większością $^2/_3$ głosujących w obecności przynajmniej połowy jej członków,

b) na zasadzie zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W razie niepowzięcia przez Radę Naczelną uchwały o przeznaczeniu majątku w wypadku rozwiązania Organizacji, decyzja o przeznaczeniu jej majątku przysługuje Ministrowi Wyznań Religijnych Oświecenia Publicznego.

VIII. POSTANOWIENIE PRZEJŚCIOWE.

Art. 35.

Do czasu uchwalenia regulaminu ogólnego przez Radę Naczelną obowiązuje regulamin tymczasowy, opracowany przez pierwszą Radę Naczelną i zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

„Na podstawie § 5 Tymczasowych Przepisów o Stowarzyszeniach i Związkach z dnia 4/17 marca 1906 r. powyższy statut Organizacji Pracy Obywatelskiej Młodzieży p. n. Straż Przednia — zatwierdzam".

Warszawa, dnia 22 marca 1932 r. I Org-5050/32.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) J. Jędrzejewicz.

102.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa

Odpis.

OKÓLNIK Nr. 85
z dnia 25 maja 1932 r. (I R-5329/32)

o wykładni ustawy o opłatach stemplowych.

Ministerstwo Skarbu pismem Nr. D. V. 20239/5/32 z dnia 11-go maja r. b. nadesłało następującą wykładnię ustawy stemplowej:

(Art. 142). Jeżeli urząd, do którego wniesiono podanie, nie załatwia go ostatecznie, lecz przedstawia sprawę ze swą opinją władzy przełożonej i jeżeli ten urząd jest zdania, że istnieje warunek uwolnienia od opłaty stemplowej, przewidziany w punkcie 17 art. 142 u. o. s., że mianowicie ze względu na znany niewątpliwie temu urzędowi stan niezamożności petenta uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego, to decyzję o uwolnieniu od opłaty ma powziąć urząd, do którego podanie wniesiono. Procedura, któraby na tem polegała, że urząd, do którego podanie wniesiono, przedstawiałby władzy przełożonej wniosek o zwolnienie podania od opłaty — nie byłaby zgodna z ustawą.

Teza powyższa nie przeszkadza zbadaniu przez władzę przełożoną, czy decyzja powzięta przez urząd, do którego podanie wniesiono, co do uwolnienia od opłaty, jest zgodna ze stanem faktycznym; władza przełożona więc może polecić urzędowi, do którego podanie zostało wniesione, aby od petenta zażądał uiszczenia opłaty w trybie, wskazanym w art. 152 u. o. s.

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

OKÓLNIK

Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych oraz P. P. Inspektorom Szkolnym

do wiadomości i stosowania.

Toruń, dnia 6 czerwca 1932 r. Nr. O-11935/32.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) F. Śliwiński
p. o. Naczelnika Wydziału

103.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa.

Odpis.

OKÓLNIK Nr. 80
z dnia 24 maja 1932 r. (II P-3255/32)

w sprawie ochrony tępionych gatunków zwierząt.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na sprawę ustosunkowania się do t. zw. zwierząt drapieżnych, tępionych bez zastrzeżeń z racji wyrządzanych przez nie szkód. Oto zarówno wśród ogółu społeczeństwa, jak również wśród nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich rozpowszechnione jest mniemanie o obowiązku bezwzględnego zwalczania i tępienia t. zw. „zwierząt drapieżnych". Znane są wypadki, że profesorowie, uczący przyrodoznawstwa, mówiąc o t. zw. ptakach drapieżnych, wzywali uczniów do bezwzględnej walki z niemi. Tymczasem, jak wiadomo, objektywne badania naukowe wykazały, iż pogląd taki jest niesłuszny, gdyż t. zw. „drapieżniki" (np. drapieżne ptaki, ryby i zwierzęta ssące) spełniają doniosłą rolę w przyrodzie.

Wobec tych zapatrywań na rolę zwierząt drapieżnych w przyrodzie, należy propagować wśród uczniów racjonalny pogląd na problem tępienia t. zw. drapieżników, należy wyjaśnić uczniom właściwą rolę drapieżników w przyrodzie, zaznaczając, że walka z nimi jest wskazana tylko wtedy, jeżeli się nadmiernie rozmnożą i przynoszą człowiekowi gospodarcze szkody. Ale i wtedy walki tej nie można głosić bezwzględnie, lecz z zastrzeżeniami, dyktowanemi przez zdobycze współczesnej wiedzy o biologji t. zw. drapieżników.

Z pośród ptaków drapieżnych jest znikoma ilość takich gatunków, które rzeczywiście chwytają żywą zwierzynę łowną. Większość żywi się myszami, żabami, owadami i t. p., jest więc w gospodarce człowieka obojętna lub też bardzo pożyteczna. Większość drapieżników, jak np. orzeł przedni, bielik, krótkoszpon, sokół raróg, sokół

wędrowny, kania ruda, puhacz i t. d. stały się przez tępienie tak rzadkie, a są taką ozdobą krajobrazu, że zasługują obecnie na bezwzględną ochronę.

W związku z powyższem oraz w związku z nasuwającem się zagadnieniem przeciwdziałania bezmyślnemu tępieniu rzadkich w naszym kraju okazów fauny i flory tych gatunków należy pouczyć nauczycieli, zwłaszcza biologji, o konieczności odpowiedniego ujęcia i przedstawienia uczniom tej kwestji.

Za Dyrektora Departamentu
(—) Dr. M. Mendys
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, P. O. Inspektorów Szkolnych, oraz Kierownictw publicznych i prywatnych szkół powszechnych.

Podaję do wiadomości i stosowania powyższy okólnik Ministerstwa W. R. i O. P.

Toruń, dnia 6 czerwca 1932 r. Nr. O-11804/32.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) F. Śliwiński
p. o. Naczelnika Wydziału

104.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa

Dnia 1-go czerwca 1932 r.
Nr. BP. 801/32

Ulgi na lekarstwa dla pracowników państwowych

Odpis.

Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne zawiadomiło, „że w wyniku konferencji, odbytej 6 maja r. b. wspólnie z przedstawicielami Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych, roześle zawiadomienie do wszystkich aptek w Polsce, by wszystkie apteki wydawały pracownikom państwowym leki według każdocześnie obowiązującej taksy aptekarskiej na warunkach gotówkowych z ustępstwem 25% na środkach leczniczych, wydawanych w formie recept, 20% na środkach t. zw. odręcznej sprzedaży oraz 10% na specyfikach.

Warunkiem uzyskania tych opustów będzie obowiązek przepisania leku przez lekarza umówionego na blankiecie z dotychczas

stosowanym nadrukiem, w którym ma być podane imię i nazwisko pracownika państwowego, korzystającego z pomocy lekarskiej oraz wymienione stanowisko i urząd w jakim pracuje.

Środki opatrunkowe, odżywcze i chirurgiczne z powyższych warunków dostawy są wyłączone i mogą być sprzedawane na ogólnych warunkach sprzedaży publicznej.

Wszelkie nieporozumienia, jakie z tytułu tej dostawy mogłyby wyniknąć, będą podlegać rozpatrzeniu wspólnej komisji, wyłonionej przez Polskie Powszechne T-wo Farmaceutyczne i Międzyzwiązkowy Komitet Pracowników Państwowych.

Wyżej wyszczególnione warunki dostawy leków mogą być cofnięte za wypowiedzeniem jednomiesięcznem".

O powyższem, proszę podać do wiadomości wszystkim podległym sobie funkcjonarjuszom państwowym.

Szef Biura Personalnego
(—) Dr. A. Owsionka.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych oraz Panów Inspektorów Szkolnych

celem podania powyższego pisma Ministerstwa W. R. i O. P. do wiadomości podwładnym nauczycielom i funkcjonarjuszom.

Toruń, dnia 9 czerwca 1932 r. Nr. O-12135/32.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. M. Pollak.

105.

OKÓLNIK

Do Dyrekcyj państwowych gimnazjów

w sprawie cenzury dokumentów kasowych.

Celem ułatwienia organom kontrolnym cenzury dokumentów kasowych, usprawiedliwiających przychody i rozchody taks administracyjnych, nadsyłanych do Kuratorjum każdego miesiąca, zarządzam, co następuje:

1. Wyciągi kontowe winny być zgrupowane według numeracji porządkowej, uwidocznionej przez P. K. O., i połączone z odcinkami dowodów wpłaty, ponieważ oddzielanie wyciągów kontowych od dowodów wpłaty utrudnia cenzurę.

2. Na wyciągach kontowych należy umieszczać adnotacje o wpisaniu wykazanych obrotów do księgi kasowej o treści następującej: „księga kas. str. .... poz. ....".

3. Wyciągi kontowe wraz z dowodami wpłaty, przygotowane do wysyłki do Kuratorjum, winny być zeszyte. W tym celu zaleca się wyciąg kontowy po nadejściu z P. K. O. sznurować z następnemi w sposób skoroszytowy.

4. Rachunki, usprawiedliwiające wydatki, powinny być należycie skontrolowane przez Dyrekcję, przyczem należy zwrócić w każdym wypadku uwagę na to, ażeby rachunek zawierał:

a) datę wystawienia,
b) imię i nazwisko lub firmę oraz adres wystawiciela,
c) nazwę urzędu, na którego rzecz wykonano świadczenie,
d) należycie wymierzoną i skasowaną opłatę stemplową, przyczem zwraca się uwagę, że rachunki względnie pokwitowania, wystawione przez osoby, nie posiadające patentu przemysłowego, winny być ostemplowane w myśl art. 72 lit. b ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 41/32 poz. 413) w wysokości 1 % od kwoty rachunku; dotyczy to również pokwitowań osób, pozostających w stosunku służbowym, za czynnności, nie związane ze służbą (np. za pracę stolarską wykonaną przez woźnego),
e) rodzaj świadczenia i cenę,
f) potwierdzenie odbioru należności, przyczem na rachunkach opłaconych bezpośrednio czekiem wystarczy stwierdzenie tego faktu przez adnotację o treści jak pod literą „j",
g) potwierdzenie Dyrekcji z odbioru świadczenia (wystarczy podpis Dyrektora względnie zastępcy),
h) pozycję inwentarza względnie księgi materjałowej przy przedmiotach podlegających inwentaryzącji,
i) stronę i pozycję księgi kasowej, pod którą rachunek zapisano (jak pod pktem 2),
j) odcisk pieczęci o treści

„OPŁACONO	Czek Nr. .... wyc. kont. Nr. ....
dnia..........................	z kasy własnej

5. Rachunki winny być zgrupowane według tytułu wydatków, uwidocznionych w sprawozdaniu z dziennika kasowego, ponumerowane, następnie zeszyte w sposób jak pod pkt. 3, wraz ze spisem rachunków, który winien być sporządzony według wzoru:

SPIS RACHUNKÓW
za miesiąc .... 193...... r.

L. p.	**Określenie wydatku**	Kwota rachunku	Suma z tytułu wydatku	Uwagi

6. Wyliczenie się z zasiłków (dotacyj), asygnowanych przez Min. W. R. i O. P. względnie Kuratorjum, należy przedkładać oddzielnie, a w sprawozdaniach miesięcznych w rubryce „uwagi" wskazać, czy, kiedy i pod jaką liczbą dziennika Dyrekcja odnośne wyliczenie przedłożyła.

7. Ponieważ na dokonane przelewy opłat na fundusz specjalny Min. W. R. i O. P. nie zawsze może Dyrekcja dołączyć odnośny wyciąg kontowy, gdyż często obejmuje on i wpłaty następnego miesiąca, wobec tego w sprawozdaniu miesięcznem w wypadku niemożności dołączenia wyciągu kontowego należy umieścić w rubryce „uwagi" obok właściwej kwoty przelewu notatkę „przelewu dokonano dnia .... czek Nr. .... wyciąg kont. Nr. ....".

W końcu wyjaśniam, że przy sporządzaniu sprawozdań należy przedewszystkiem zbilansować sumę obrotów gotówkowych, wykazanych w księdze kasowej w kolumnie 3 i 5 z sumą kolumn od 6—12 oraz sumę kolumn 17 i 18 z sumą kolumn od 19—25, gdyż to da Dyrekcji możność zorjentowania się, czy zapisy w księdze kasowej są prawidłowe. Ponadto zaznaczam, że suma kolumny 12 musi być równa sumie kolumny 25.

Toruń, dnia 27 czerwca 1932 r. Nr. O-R. 14112/32.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) F. Śliwiński
p. o. Naczelnika Wydziału.

106.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dekretem z dnia 18 czerwca 1932 r. Nr. B. P.-8966/32 mianował z dniem 1 lipca 1932 r. p. **Leona Ostrowskiego** prowizorycznym urzędnikiem w VI stopniu służbowym w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego i powierzył mu pełnienie obowiązków naczelnika Biura Personalnego w temże Kuratorjum.

107.

Konkursy.

Ogłasza się konkurs na następujące stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. Kierownika 7 klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 (żeńska) w Tczewie,

2. Kierownika 7 klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 (męska) w Tczewie,

3. Kierownika 4 klasowej publicznej szkoły powszechnej w Suchostrzygach, pow. tczewskiego,

4. Kierownika 3 klasowej publicznej szkoły powszechnej w Swarożynie, pow. tczewskiego,

5. Kierownika 6 klasowej publicznej szkoły powszechnej w Zblewie, pow. starogardzki.

Od kandydatów (tek) na posady kierowników szkół 7 klasowych Nr. 2 i 3 w Tczewie i 4 klasowej w Suchostrzygach wymagane jest ukończenie W. K. N.

Podania należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego w terminie sześciotygodniowym od daty ukazania się niniejszego „Dziennika Urzędowogo".

108.

Sprostowanie

tekstu ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach.

W tekście § 2 wymienionej w nagłówku ustawy, wydrukuwanym w Nr. 6 Dz. Urz. Kur. Okr. Szk. Pom., opuszczono na str. 187 ustęp trzeci o następującem brzmieniu:

„(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zezwolić na założenie szkoły osobie, nie posiadającej obywatelstwa polskiego".

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

109.

Komunikat.

Koło Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji.

W Grudziądzu zawiązało się Koło Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji. Zebranie organizacyjne odbyło się w dniu 4 maja b. r. Przewodniczącym Koła wybrano p. Michała Jaworskiego, nauczyciela państw. gimn. mat.-przyr., zastępcą — przewodniczącego p. Obsta, nauczyciela państw. seminarjum naucz.

Zadaniem Koła będzie utrzymywanie kontaktu z nowemi pracami i poglądami w nauce geografji, zaznajamianie się teoretyczne i praktyczne z metodami nauczania geografji w szkole oraz ich doskonalenie, organizowanie wycieczek geograficznych, udzielanie wskazówek i informacyj uczącym geografji. Praca będzie się skupiać koło zagadnienia: „Geografja jako nauka na usługach Państwa i wychowania państwowego". — Pierwszą wycieczkę uchwalono zorganizować w okolice Grudziądza.

Zebrania Koła odbywać się będą narazie co miesiąc w pierwszy czwartek każdego miesiąca w pracowni geograficznej państw. gimnazjum żeńskiego w Grudziądzu.

110.

Wydawnictwa.

Wyszła z druku mapa ścienna p. t. **Wskrzeszenie Państwa Polskiego** w dobie Wielkiej Wojny 1914—1922 w opracowaniu Jana Natansona-Leskiego.

Mapa ta przedstawia granice Polski na tle rozgraniczeń zaborców, granice okupacyj, pokoju brzeskiego, bolszewicko-litewskie, obszar początkowy Polski niepodległej, obszary plebiscytowe, Litwę środkową, najważniejsze linje frontów i bitew podczas Wielkiej Wojny i t. p., nadto na osobnej mapce uzupełniającej — Polska obecna na tle granic przedrozbiorowych.

Rozmiar mapy 144 × 128 cm. Podziałka 1:800.000. Cena mapy podklejonej na płótnie z wałkami zł. 40. Skład główny: Dostawa Szkolna „Pestalozzi" Warszawa, ul. Ś-to Krzyska 1/3.

B. R. Buckingham: **„Praca badawcza na terenie szkoły"** — Książnica-Atlas 1932.

Książka ta napisana przez Dyrektora Biura Badań Pedagogicznych (Pedagogical Research) w Uniwersytecie Stanu Ohio dla nauczycieli

daje im w przystępnej formie wskazówki, jak prowadzić badania nad procesem uczenia się, uzdolnieniami uczniów, wynikami nauki i t. p. zagadnieniami, należącemi do zakresu t. zw. w Ameryce „Pedagogical Research“, które są jednym z głównych czynników postępu i żywotności tamtejszego szkolnictwa. Autor wskazuje, że nauczyciel, poważnie traktujący swój zawód, winien w stosunku do wykonywanych przez siebie czynności stać na stanowisku krytycznego badacza, i systematycznie kontrolując wyniki swej pracy, na tej postawie dochodzić w niej do coraz większej doskonałości.

Za zezwoleniem M. S. Wojsk. L. 6200/VII-32 z dnia 11. II. 1932 wyszedł z druku dawno oczekiwany podręcznik p. t. **„Pomieszczenia przeciwgazowe“**, zawierający wiadomości o uszczelnianiu przeciwgazowem mieszkań i o urządzaniu schronów przeciwgazowych oraz ich użyciu. Treść zilustrowana jest 16-stu rysunkami i obejmuje 56 stron druku.

Cena 1 egz. wynosi 2 zł. 50 gr. Przy wysyłce 1—4-ch egz. dolicza się koszty przesyłki 1 zł. 40 gr. Przy zamówieniach od 5 egz. w górę koszty przesyłki ponosi Szkoła Gazowa. Najbardziej odpowiednie są zatem zamówienia zbiorowe, które należy kierować do Szkoły Gazowej w Warszawie (Marymont).

Książki wysyła się tylko za pobraniem pocztowem.

Nakładem Wydawn. Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okr. Szkoln. Pomorskiego

Drukiem Drukarni Spółdzielczej w Toruniu.